

Temat : Rozmnażanie i rozwój ssaków.

Na tej lekcji:

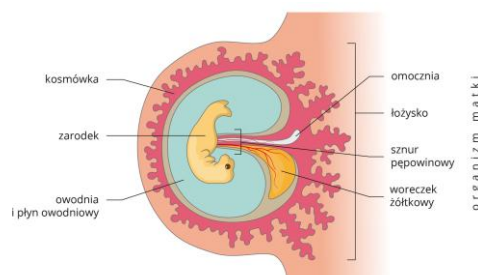
- Poznasz sposób rozmnażania się ssaków i ich rozwój
- Dowiesz się jak przebiega opieka nad potomstwem
- Poznasz wyjątkowe pod względem rozmnażania ssaki

1. Rozmnażanie i rozwój ssaków

Większość ssaków to zwierzęta żyworodne :

Żyworodność – sposób rozmnażania płciowego, który polega na rozwoju nowego organizmu we wnętrzu ciała matki i kończy się porodem.

Występuje u nich zapłodnienie wewnętrzne i pierwszy etap rozwoju odbywa się we wnętrzu samicy i kończy się porodem. Okres rozrodu ssaków nazywamy **ciążą**. Czas ciąży jest zróżnicowany i określony dla każdego gatunku. U samic większości ssaków w czasie ciąży powstaje specjalny narząd zwany **łożyskiem**. Narząd ten umożliwia wymianę różnych substancji między matką a rozwijającym się organizmem (np. dostarczanie tlenu i składników pokarmowych) i odbywa się to poprzez sznur pępowinowy. Podczas rozwoju zarodek ssaka jest chroniony ciałem matki i w dużym stopniu niezależny od czynników zewnętrznych. Okres trwania ciąży u ssaków jest bardzo różny. U słonia prawie 2 lata, u kangura – tylko 12 dni, myszy ok. 3 tygodni.

2. Opieka nad potomstwem.

Wszystkie ssaki opiekują się potomstwem. Młode są **karmione mlekiem**, które ssą przyczepione do brodawek sutkowych matki. Opieka rodziców, w zależności od gatunku zwierzęcia, może trwać od kilku tygodni do wielu lat. Niektóre ssaki rodzą się nagie, ślepe i bezradne np. myszy, lub potrafią od razu się poruszać i dobrze widzą.

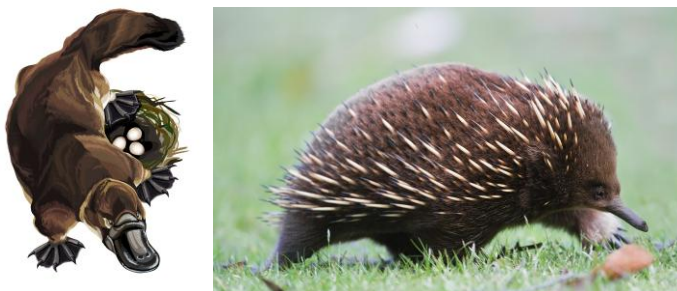

3. Wyjątkowe sposoby rozmnażania ssaków.

U **torbaczy**, do których zaliczamy na przykład kangury i koale, ciąża trwa bardzo krótko. Ich młode po urodzeniu mają do 3 cm długości. Przemieszczają się samodzielnie do torby lęgowej, znajdującej się na brzuchu samicy, przyczepiają do sutka matki i rosną przez kilka do kilkunastu miesięcy.

Są też **ssaki jajorodne**: dziobaki i kolczatki. Wykluwają się z jaj, które podobnie jak jaja gadów są otoczone skórzastymi osłonkami. Młode żywią się mlekiem, które sączy się z gruczołów rozsianych na brzuchu matki.

Zadanie: Wykonaj ćwiczenie 9 (a i b) ze strony 110 – nie przysyłaj.

Zadanie dla chętnych – doświadczenie biologiczne ze strony 109 – kto zrobi może odesłać;)

Źródło:

<https://epodreczniki.pl/a/ssaki/D1CMJfuas>

<https://epodreczniki.pl/a/ssaki-panuja-na-ladzie/D3CC3kvoG>

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Ssaki>

<http://www.drapiezniki.pl/454-mysz-domowa.html>

<http://copiesnato.pl/czy-kazda-suka-musi-miec-szczeniaki/>